

ROUNDUP MEGA alkalmazása búza aratás előtti gyomirtására

Az idei hosszasan csapadékos és hűvös tavaszi és nyár eleji idő miatt a gabonafélékben jelentős problémát okoz a kései gyomosodás. Elsősorban évelő gyomok felszaporodás figyelhető meg, de az érés előrehaladtával a magról kelő fajok robbanásszerű megjelenésével is számolni lehet. Aratás előtti megerősödésükkel a gyomok összetett problémát jelentenek. Elsősorban mennyiségi, minőségi kárt okoznak, de növelik az aratáskori szemvesztéséget, mivel a kombájnbba került zöld növényi maradványok miatt a rosták nem tudnak megfelelően működni.

Az aratáskor várható gyomflóra változatos lehet az adott terület függvényében:

Magról kelő gyomok – rendszerint *libatop*, *parlagfű*, táblaszélien *laboda* félék, elsősorban a gyengébben fejlett vagy egyenetlenebb tőszámú állományokban. Május végén már egy szintben voltak a gyomok a búzával, ott ahol hiányos volt a tőszám (1. ábra)

1. ábra. Fehér libatop őszi búzában. Békéscsaba. 2010. május 28.

Évelő kétszikű gyomok – jellemzően leginkább a *folyondár (apró) szulák* és a *mezei acat*. Ma már a hatékony készítmények széles palettája áll a gazdálkodók rendelkezésére, különösen a mezei acat elleni védekezéshez. Ennek ellenére június végére nagyon sok búza és árpa táblában, nagy foltokban sűrű *acat* fertőzés alakult ki (2. ábra). A *folyondár szulák* fertőzés akkor válik majd feltűnővé amikor a búza és árpa levelei elszáradnak teret nyitva a fénykedvelő gyom gyors növekedéséhez.

2. ábra. Mezei acattal foltokban erősen fertőzött árpa. Csorvás. 2010. június 18.

Évelő egyszikűek – az évelő egyszikűek „kedvezőbb” helyzetben vannak, mint a kétszikűek, mivel csak korlátozott területen történik ellenük célzott védekezés a tavaszi gyomirtások idején. Ennek magyarázata kései megjelenésük is, hiszen a tarackbúza kivételével csak később a búza, árpa több nóduszos korában hajtanak ki.

Tarackbúza – ahol nem történt ellene védekezés, ott június végére teljesen kitöltötte a teret és messze túlnőtte a természetett növényt (3. ábra). Védekezés nélkül minden bizonnyal lassítani fogja a kombájn munkáját és növeli a szemveszteséget.

3. ábra. Tarackbúzával foltokban erősen fertőzött búza tábla. Csorvás-Alsó. 2010. június 18.

Nád – nagyon kedvezőek a körülmények a nedvességkedvelő gyomnövény számára. Június végére már jelentős, az aratást nagy mértékben akadályozó zöldtömeg fejlődött ki ott, ahol a jelenléte jellemző (4. ábra).

4. ábra. A nádtól már alig látni a búzát. Orosháza. 2010. június 18.

2001-ben történt termésmérés szerint a nád 10-15 százalékos termés kiesést okozhat (5. ábra).

5. ábra. Nád elleni védekezés különböző időpontokban ROUNDUP BIOAKTIV felhasználásával, aratás előtt. Tiszavasvári. Bal sáv: 1998; jobb szélső sáv: 1999. Fotó: 2001. június 18. A 2001-es termésmérés eredménye, balról – jobbra: 7,7 – 6,8 – 8,0 t/ha.

A felmérések szerint Magyarországon a nád 170 - 180 ezer hektár szántót fertőz, és ebből több mint 70 ezer hektáron indokolt a védekezés. Megközelítőleg 30 ezer hektár az őszi búzában fordul elő. A fertőzés túlnyomó része Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, Borsod és Bács-Kiskun megyében található.

A *tarackbúza* és *nád* mellett a *fenyércirok* nagy zöldtömegére szintén számítani lehet a fertőzött területeken.

Különleges probléma még a gyomosodáson kívül a megdőlt árpa állományok kizöldülése, amely szintén problémát fog okozni az aratáskor (6. ábra).

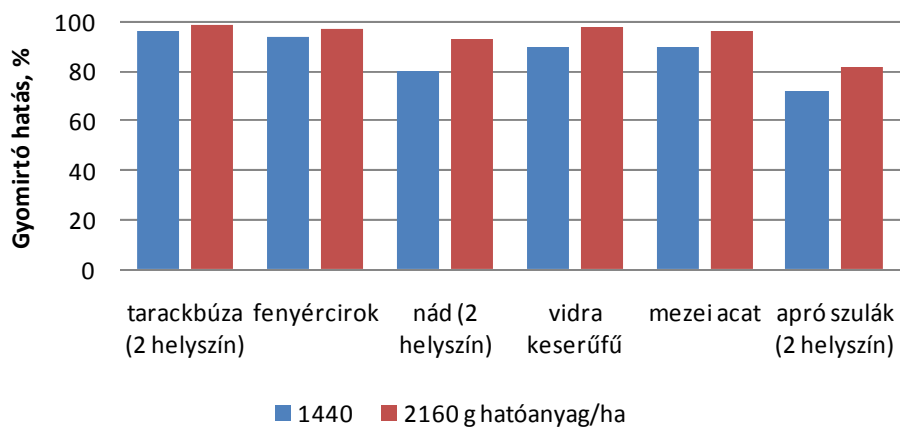
6.ábra. A széltől megdőlt őszi árpa tövéből megjelenő új hajtások. Nagyigmánd. 2010. június 16.

Hosszú múlt az aratás előtti gyomirtásban

A ROUNDUP aratás előtti felhasználásának hosszú múltja van. Széles körben végzett vizsgálatokban került meghatározásra az alkalmazásmód gyakorlati haszna, és a hatékony felhasználás paraméterei (7-9. ábra).

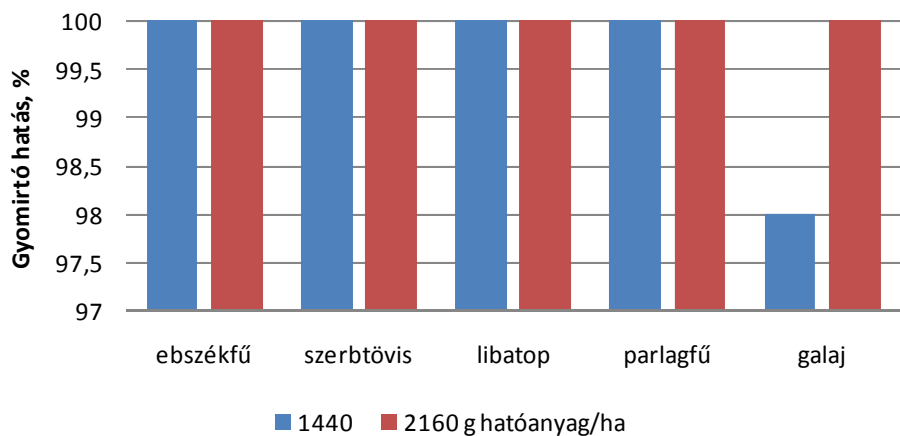
7. ábra. Búza aratás előtti gyomirtása

1998, ROUNDUP, 3 helyszín, évelő gyomok

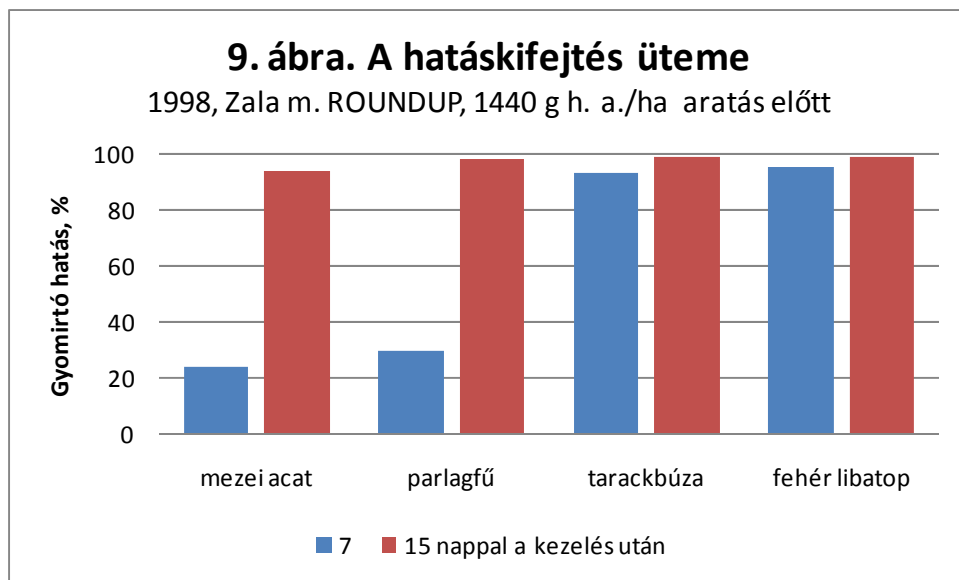

8. ábra. Búza aratás előtti gyomirtása

1998, ROUNDUP, 3 helyszín, magról kelő gyomok

A hatáskifejtés üteme gyomfajonként változó, de a kevésbé érzékeny fajok ellen is kielégítő hatás érhető el az aratásig (9. ábra).

A ROUNDUP MEGA aratás előtti alkalmazásának gyakorlati haszna

- Kisebb aratáskori szemveszteség.
- Gyorsabb aratás. Az idő tényezőnek szerepe lehet különösen akkor, ha a csapadékos idő folytatódik a nyár folyamán.
- Kevesebb idegen, zöld anyag, gyom maradvány keveredik a terménybe.
- Nem lesz visszanedvesedés a zöld gyomtömegetől a kombájnbán, illetve a szállítójárművön. Ezáltal csökkenthető vagy teljesen kiküszöbölhető a szárítási költség.
- Nád ellen több évre szóló hatás érhető el, amely jelentős terméstöbbletet eredményez, amikor újra gabonaféle kerül a területre. A nád elleni védekezésben ez a legmegfelelőbb időzítés a gyom kifejlett lomb tömege miatt.
- Jelentősen csökkenti a többi évelő gyomnövény tömegét a rákövetkező években.
- Kiváltja a tarlókezelést az évelő gyomok ellen.
- Meggátolja a parlagfű aratás utáni tömeges megjelenését a tarlón.
- Egyenetlen érés esetén homogén állomány alakul ki az aratás idejére.
- A ROUNDUP MEGA különleges összetétele kedvezőtlen körülmények között is biztosítja a hatást.

ROUNDUP MEGA felhasználása aratás előtt

A ROUNDUP MEGA 3 – 5 l/ha dózisban használható az őszi búza, őszi és tavaszi árpa betakarítás előtti gyomirtására. A kezelést a tervezett aratási időpontot legalább két héttel megelőzően szükséges elvégezni, hogy betartható legyen a 14 napos élelmezés-egészségügyi várakozás idő.

A dózisokat az uralkodó gyomoknak megfelelően kell meghatározni:

Uralkodó gyomfaj	ROUNDUP MEGA dózis, l/ha
------------------	--------------------------

Magról kelő gyomnövények	3
Tarackbúza	3
Mezei acat, fenyércirok	4
Nád, apró szulák, vidra keserűfű	5

A dózis helyes megválasztásával szükségtelenné válik a tarlókezelés, és több évre visszaszorítható az adott gyomfaj, de különösen a tarackbúza és a nád.

A ROUNDUP MEGA a búza tavaszi gyomirtására vagy gombabetegségek elleni védelmére alkalmazott szántóföldi permetezőgépekkel kijuttatható. Így az alkalmazás nem jelent plusz taposási kárt. Magasra nőtt nád fertőzés ellen felemelt szórókerettel vagy önjáró hidas permetezőgépekkel célszerű a készítményt kipermetezni. Természetesen, ha a fertőzés nem a teljes táblát érinti, akkor csak a gyomos foltokat kell kezelni.

Czepó Mihály